

An aerial photograph of a vast, dense forest stretching across rolling hills. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow over the landscape. The sky transitions from a deep blue at the top to a bright orange near the sun. The forest is a mix of green and yellow-green, suggesting a mix of tree species or perhaps the beginning of autumn. The Metsähallitus logo, consisting of a green and blue geometric shape, is positioned above the text.

METSÄHALLITUS

Hankkeen tausta ja tavoitteet

Ylä-Lapin kaukokartoitushankkeen
loppuseminaari 28.2.2023

Elisa Pääkkö

Luonnonsuojelun erityisasiantuntija
Metsähallitus Luontopalvelut

Luontopalvelujen hoidossa olevat alueet

Luontopalvelut: Suomen upeimman luonnon hoitaja

Luontopalvelut hoitaa kaikkia valtion luonnonsuojelualueita ja retkeilyalueita:

- 41 kansallispuistoa
- 19 luonnonpuistoa
- 1 UNESCO:n maailmanperintöalue
- 5 valtion retkeilyaluetta (ulkoilulaki) ja 2 Metsähallituksen perustamaa retkeilyaluetta
- 12 erämaa-aluetta Lapissa
- yli 3 000 suojeluohjelma-aluetta

Kulttuuriperintökohteet:

- lähes 500 suojeltua rakennusta
- n. 2 500 muinaisjännöstä

Luontopalvelut

- Lajien ja luontotyyppien suojelu
- Suojelualueiden ja historiakohteiden hoito
- Alueiden käytön suunnittelu
- Tutkimus- ja toimintaluvat, lausunnot
- Maastoliikenneasiat
- Maksuttomien maasto- ja verkkopalvelujen tarjoaminen retkeilijöille
- Kansainvälinen yhteistyö
- Tiedonkeruu ja -hallinta
 - Luonnonsuojeluhallinnon yhteiskäytössä oleva Uljas-järjestelmäkokonaisuus
- www.metsa.fi/luontopalvelut

Ylä-Lapin luontokartoitus 1996-1999

- Ylä-Lapin ja Urho Kekkosen kansallispuiston luontokartoituksessa inventoitiin vuosina 1996-1999 kaikki Ylä-Lapin luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet, muut metsätalousalueen ulkopuolella olevat alueet sekä Urho Kekkosen kansallispuisto, yhteensä 2,6 milj. ha
- Kartoitusmenetelmänä oli värärikuvilta tehtävä tulkinta-avaimiin pohjautuva kuvioittainen arviointi. Maastotyön tavoite oli hankkia tulkinta-avaimet eri puolilta aluetta niin, että noin 10-15 % pinta-alasta tuli inventoiduksi. Tulkinta-avaimia apuna käyttäen tehtiin varsinainen ilmakuvatulkinta: luontotyytit rajattiin kuvioiksi ja kunkin kuvion ominaisuustiedot tulkittiin ja tallennettiin tietokantaan.
- Hankkeen tietojen tallentamista varten rakennettiin paikkatietojärjestelmä (LUOTI)
- Loppuraportit: [osa 1](#) ja [osa 2](#)

Luontotyyppi-inventointi 2000-

- V. 2000 aloitettiin valtakunnallinen suojelualueiden luontotyyppi-inventointi. Tiedot tallennettiin Metsähallituksen SutiGis-järjestelmään.
- Ylä-Lapin luontokartoitusaineisto konvertoitiin SutiGis-järjestelmään v. 2005. Tässä yhteydessä kuvioille johdettiin myös luontodirektiivin luontotyyppitieto (Natura-luontotyyppi) muiden ominaisuustietojen perusteella.
- V. 2015 otettiin käyttöön uusi suojelualueiden kuviotietojärjestelmä SAKTI, jonne SutiGis-aineisto siirrettiin.
- [Valtion suojelualueiden biotooppikuviot -tietotuote](#)

The screenshot shows the 'Biotooppi' software interface with the following data and sections:

Tietueita: 1

PERUSTIEDOT

Yks.	Tp	Os	Kuv.tun.	Haltija	Pinta-ala	Pääryhmä	Natura_SCI	Natura_SPA
810	2	194	82	690	14.67	13	FI1302003	

BIOTOOPPI

Arvioija: HIKAR, Arv.aika: 26081997, Arv.tapa: 1

Inv. lk: 322, Lisämaare: 1 (46), 2, 3, Luonnont. ja keh.vaihe., Suoyhd.- Ranta-tyyppi: 22 (26), Ranta-tyyppi

Vesikuvio: Kasvipeite, Syvyys, Tyyppi, Topografia: Rinteen suunta, Korkeus, Kalt., Geomorf.

Natura-luontotyyppi: Luonto-tyyppi: 7320, Edusta-vuus: 10, Arviointi-tapa: 2

Kasvillisuus-Toimenpit.tyyppi, tavoite, Ymp. vaikutus

Perinnebiotooppien hoito: Tavoitetila, Aloitusvuosi, saavutettu, Lopetusvuosi

Soiden ennallistamisen hoitoseurannan arviointi: Vesimäärä, Vesien lev., Veden laatu, Puusto, Taimet, Arv. vuosi, Biotooppi-luokka: F.4.1.3

Kuvio

Luontotyyppitiedon käyttö

- Raportointi luontodirektiivin toimeenpanosta EU:lle kuuden vuoden välein: raportointi v. 2001-2006, v. 2007-2012 ja v. 2013-2018
 - Luontotyyppien uhanalaisuusarviointi v. 2008 ja v. 2018
 - Kansallispuistoille ja erämaa-alueille on laadittava (ja päivitettävä) hoito- ja käyttösuunnitelma
 - Natura-alueille on laadittu (ja päivitetään) Natura-alueiden tilan arvioinnit
 - Maankäyttöön liittyvät luvat ja lausunnot
 - Ilmastonmuutos!
 - Ylä-Lapin luontotyyppitietoa täydennetty pienialaisilla, kohdennetuilla ns. täsmämaastoinventoinneilla
- ➔ Tarve ajantasaiselle, kattavalle tiedolle ja muutoksen seurannalle kaukokartoitusmenetelmiä käyttäen

Mistä tiedot?

- 15.2.2018 SYKEN järjestämä "Laserkeilausaineiston käyttöönotto ympäristöhallinnossa"-seminaari
 - Kaukokartoitusaineistoja on, niitä pitäisi alkaa käyttää
- Luontopalvelut ja SYKE laativat hankehakemuksen
- Rahoitus YM:n Luontopalveluille myöntämästä ns. tulevaisuusinvestointirahoituksesta vuosille 2020-2022

 Ylä-Lapin kaukokartoitushanke käynnistyy!

Hankkeen tavoitteet

- Hankkeen tavoitteena on päivittää Ylä-Lapin vuosina 1996-1999 inventoitu biotooppitieto Ylä-Lapin luonnonhoitoalueelta ja Urho Kekkosen kansallispuistosta hyödyntäen kaukokartoitusmenetelmiä.
- Hankkeessa kehitetään, testataan ja otetaan käyttöön uusimmat kaukokartoitusmenetelmät ja -aineistot luontotyyppien seurannassa sekä kehitetään yhteistyömalli kaukokartoitustiedon tuottamiseen Luontopalveluille.
- Hankkeessa laaditaan suositus luontodirektiivin tunturiluontotyyppien seurantaohjelmasta.

Kiitokset hankkeessa mukana olleille!

METSÄHALLITUS

www.metsa.fi

 [@metsahallitus_forststyrelsen](https://www.instagram.com/metsahallitus_forststyrelsen)

[@metsahallitus](https://www.facebook.com/metsahallitus)

Kuva: Jari Salonen / Pallastunturit Särkitunturilta nähtynä